

MAŽEIKIŲ LOPŠELIO-DARŽELIO „EGLUTĖ“ PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mažeikių lopšelio-darželio „Eglutė“ (toliau – Įstaiga) Pedagogų etikos kodeksas (toliau – kodeksas) – tai dokumentas, atspindintis asmeninės moralės reikalavimus, profesines vertybes bei teisinius draudimus pedagogų sprendimams bei veiklai.

2. Kodeksas parengtas vadovaujantis Lietuvos respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2018 m. birželio 11 d. įsakymu Nr. V-561 patvirtintu Pedagogų etikos kodeksu.

3. Kodekso paskirtis – padėti įstaigos pedagogams ir bendruomenei suprasti etinio elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešame gyvenime bei padėti jas spręsti.

4. Kodeksas papildo pedagogų ir darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos LR Švietimo įstatyme, Įstaigos nuostatuose, darbo tvarkos taisyklėse ir kituose norminiuose aktuose.

II SKYRIUS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

5. Įstaigos bendruomenė, patvirtindama šį kodeksą, išskėlė šiuos tikslus bei uždavinius:

5.1. nubrėžti tolerancijos ribas įstaigos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti pedagogų bendravimo su darbuotojais, vaikais, tėvais etikos principus ir normas;

5.2. padėti geriau suprasti, palaikyti ir puoselėti svarbiausias vertybes: teisingumą, sąžiningumą, pagarbą žmogui, toleranciją, profesinę, pilietinę atsakomybę, siekti viešumo ir skaidrumo tarpusavio santykiuose;

5.3. formuoti suvokimą, jog etika būtina kiekvienoje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą įstaigos veikla;

5.4. padėti vertinti ir spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus;

5.5. apsaugoti Įstaigos bendruomenės narius nuo konfliktinių situacijų ir neetiško elgesio.

6. Bendruomenės nariai įsipareigoja aktyviai palaikyti Įstaigos siekius, garbingai jam atstovauti, etišškai elgtis tiek įstaigoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir už jos ribų.

III SKYRIUS PEDAGOGŲ ETIKOS KODEKSE NAUDOJAMOS SĄVOKOS

7. Pedagogų etikos kodekse naudojamos sąvokos:

7.1. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojanti vertybių visuma.

7.2. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

7.3. Pedagogų ir darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešame gyvenime.

7.4. Etikos normų pažeidimas – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius priimtų etikos kodekse dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

7.5. Etikos problema – netinkamai padarytas sprendimas ar atliktas veiksmas, pažeidžiantis etikos normas.

7.6. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

7.7. Interesų konfliktas – situacija, kai darbuotojas atlikdamas savo pareigas vykdo pavedimus ir priima sprendimus, susijusius su jo privačiais interesais.

7.8. Privatus darbuotojo interesas – turtinis arba neturtinis darbuotojo suinteresuotumas.

7.9. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

7.10. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

7.11. Tolerancija – pakantus gerbimas kitos nuomonės, požiūrių, įsitikinimų, tikėjimo.

IV SKYRIUS ETIKOS PRINCIPAI

8. Pedagogai savo veikloje vadovaujami šiais pagrindiniais elgesio ir veiklos principais:

8.1. pagarbos;

8.2. teisingumo;

8.3. žmogaus teisių pripažinimo;

8.4. atsakomybės;

8.5. sąžiningumo;

8.6. atidos ir solidarumo.

9. Pagarbos principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta, kad bendravimas su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais šeimos ir įstaigos bendruomenės nariais grindžiamas asmens orumo ir nelygstamos vertės pripažinimu bei pasitikėjimu, taip kuriant saugią, atvirą, savivertę ir kūrybiškumą skatinančią atmosferą.

10. Teisingumo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas pripažįsta vaikų ugdymosi poreikių įvairovę, atsižvelgia į kiekvieno vaiko socialinės, kultūrinės aplinkos ypatumus, tiki, kad kiekvienas vaikas gali padaryti pažangą ir yra nešališkas vertindamas kiekvieno vaiko pasiekimus ir pažangą, ugdymosi poreikius, parenka tinkamiausius būdus savo pedagoginės veiklos situacijose, atsižvelgdamas į tėvų, vaikų, įstaigos lūkesčių įvairovę.

11. Žmogaus teisių pripažinimo principas. Vadovaudamasis šiuo principu pedagogas nepažeidžia vaiko teisių ir teisėtų interesų, vadovaujasi lygiateisiškumo ir nediskriminavimo nuostatomis ir siekia, kad socialiniai, rasiniai, kalbiniai, religiniai arba kiti veiksniai nedarytų įtakos jo elgesiui profesinėje veikloje, gerbia visų įstaigos bendruomenės narių teises ir laisves.

12. Atsakomybės principas. Vadovaudamasis atsakomybės principu pedagogas veikia kaip profesionalas, nuolat tobulina savo profesines kompetencijas, reikalingas siekiant kokybiškai atlikti pedagoginę darbą – ugdyti remiantis kiekvieno vaiko gebėjimais, ugdymosi poreikiais ir polinkiais; elgiasi sąžiningai, dalinasi informacija bendraudamas ir bendradarbiaudamas su vaikų tėvais, kolegomis, vadovais.

13. Sąžiningumo principas. Vadovaudamasis sąžiningumo principu pedagogas teikia teisingą informaciją apie savo patirtį, profesinę padėtį ir kompetenciją, savo profesinėje veikloje sąžiningai naudoja išteklius, vadovaujasi įstaigos darbo tvarkos taisyklėmis ir kitais norminiais teisės aktais.

14. Atidos ir solidarumo principas. Vadovaudamasis atidos ir solidarumo principu, žmogiško solidarumo nuostatomis pedagogas bendrauja su vaikais, jų tėvais (globėjais, rūpintojais), kitais vaiko šeimos nariais, kolegomis ir bendruomene siekdamas geros vaikų savijautos, savo empatija ir veiksmais įrodydamas suprantąs vaiko (vaikų) emocinę būseną.

15. Laikytis Kodekso reikalavimų – asmeninis pedagogo, siekiančio tinkamai ir kokybiškai atlikti savo pareigas, didinti profesijos prestižą ir pasitikėjimą šalies švietimo sistema,

įsipareigojimas ir garbės reikalas, o jų pažeidimas užtraukia atsakomybę, numatytą Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose pedagogų veiklą. Svarstant atsakomybę už Kodekso reikalavimų pažeidimą išnagrinėjama ir įvertinama Įstaigos savivaldos institucijų ir įstaigos vadovo sudarytos etikos komisijos nuomonė.

V SKYRIUS ETIKOS NORMOS

16. Pedagogų įsipareigojimai:

16.1. objektyviai vertina kitų darbus ir pastangas, atskleidžia nepanaudotas galimybes, kolegiškai pataria ir padeda vieni kitiems;

16.2. laiku, atidžiai ir profesionaliai atlieka pareigybės aprašyme numatytas funkcijas;

16.3. siekia aukštesnės kompetencijos pedagoginiame darbe, domisi savo srities mokslo naujovėmis;

16.4. puoselėja pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu;

16.5. gerbia ir aktyviai prisideda puoselėjant esamas ir kuriant naujas bendruomenės tradicijas.

17. Bendrosios etikos nuostatos, suvokimas, kad pažeidžiamos etikos normos:

17.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

17.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems pedagogams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

17.3. pedagogo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

17.4. konfidencialios informacijos apie kolegas paviešinimas ir aptarimas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) su kitais asmenimis;

17.5. blaškanti vaikų dėmesį, netvarkinga, sportinė apranga;

17.6. girtavimas ir piktnaudžiavimas kitomis svaiginamosiomis priemonėmis;

17.7. kiekvienas pedagogas turi be baimės, tačiau korektiškai ir geranoriškai kelti į viešumą esamas negeroves, jis turi būti teisingai suprastas tik kaip siekiantis pagerinti bendruomenėje profesinės etikos klimatą.

18. Bendravimo tarp pedagogų nuostatos:

18.1. tarpusavio santykiai remiasi pagarba, tolerancija, kitos nuomonės gerbimu, mandagumu;

18.2. bendravimas ir bendradarbiavimas grindžiami pagalbos teikimu vienas kitam;

18.3. santykiuose tiesos sakymas, viešumas, tiesos gynimas, draugiškumas ir geranoriškumas yra vieni svarbiausių pedagogo etikos principų.

19. Suteikiant pedagoginį vardą, apdovanojimą, kolegos veiklos pripažinimą, turi būti remiamasi tik dalykišku pateikto darbo vertinimu bei profesinėmis pretendentų savybėmis, o ne asmeniniu ar politiniu santykiu.

20. Atsiradus tarpusavio santykiuose konfliktinėms situacijoms, elgtis tolerantiškai, atvirai, objektyviai ir savikritiškai. Išklaudyti visų pusių argumentus ir ieškoti objektyviausio sprendimo.

21. Niekas negali reikalauti ar rinkti informacijos apie asmeninį darbuotojo gyvenimą, nesusijusios su darbo reikalavimais.

22. Negali būti diskriminuojami, ignoruojami ar persekiojami dėl jų įsitikinimų ar asmeninių simpatijų bei antipatijų. Santykiai tarp pedagogų grindžiami lygiateisiškumo principu.

23. Skirtingi pedagogų statusai, kvalifikacinės kategorijos ir pareigos neturėtų kliudyti visiems pedagogams lygiateisiškai reikšti nuomones ir ginti savo įsitikinimus.
24. Bendravimo su vaikais nuostatos:
- 24.1. remiasi abipuse pagarba;
- 24.2. pasirenka tokius darbo metodus, kurie skatina pozityvius vaikų bruožus, tarpusavio santykius: savarankiškumą, savikontrolę, saviugdą, norą bendrauti ir padėti kitiems;
- 24.3. vertindamas vaikų elgesį ir pasiekimus, siekia stiprinti jų savigarbą ir pasitikėjimą savo jėgomis, nurodyti tobulėjimo galimybes, kelti motyvaciją;
- 24.4. siekia teisingumo ir objektyvumo, vertindamas vaikų pasiekimus;
- 24.5. elgiasi diskretiškai. Pedagogui neleistina kitiems asmenis perduoti vaiko jam asmeniškai patikėtą informaciją, išskyrus įstatymų numatytus atvejus;
- 24.6. nepiktinaudžiauja savo tarnybine padėtimi.
25. Bendravimo su tėvais nuostatos:
- 25.1. konsultuoja tėvus bei globėjus sprendžiant vaikų auklėjimo problemas;
- 25.2. saugo vaikų paiktą informaciją apie savo tėvus arba globėjus, o tėvų arba globėjų – apie vaikus.
- 25.3. užtikrina, kad santykiai su tėvais nedarytų įtakos vaikų asmens bei pasiekimų vertinimui;
- 25.4. vadovaujasi pagarba, tolerancija, bendradarbiavimu sprendžiant ugdymo klausimus;
- 25.5. teikia objektyvią informaciją apie vaiko pažangą, ugdymosi rezultatus, elgesį.
26. Pedagogų akademinė ir žodžio laisvė:
- 26.1. turi teisę naudotis įvairiais informacijos šaltiniais;
- 26.2. gali savo nuožiūra pasirinkti ugdomąją veiklą bei kurti naujus ugdymo būdus, jei šie yra tinkami profesiniu požiūriu;
- 26.3. neišviešina konfidencialios tarnybinės informacijos, skirtos vidiniams įstaigos reikalavimams.
27. Kiekvienas įstaigos narys turi vadovautis bendruomenės viešaisiais interesais, vengti viešųjų ir privačių interesų konflikto:
- 27.1. pedagogas ir įstaigos vadovas yra objektyvus ir nesavanaudiškas. Jo tarnybinių sprendimų nelemia jo paties, jo šeimos narių, giminių ar draugų asmeniniai interesai;
- 27.2. jei pedagogas dalyvauja taryboje, komisijoje ar kitoje darbo grupėje, turinčioje priimti sprendimus, kurių rezultatais jis pats yra asmeniškai suinteresuotas ir dėl to negali būti bešališkas, apie tai praneša svarstyme dalyvaujantiems asmenims ir nusišalina nuo balsavimo ar kitokio sprendimo priėmimo;
- 27.3. įstaigos vadovas, priimdamas į darbą ar paauskštindamas darbuotojus pareigose, yra bešališkas. Jis negali savo šeimos nario ar giminės skirti savo pavaduotoju ar teikti kokių nors kitokių privilegijų;
- 27.4. pedagogas negali daryti spaudimo administracijai, kad įstaigoje, kurioje jis pats dirba, būtų priimtas į darbą ar paauskštintas pareigose jo šeimos narys, giminė arba artimas draugas.

VI SKYRIUS

PEDAGOGO ETIKOS KODEKSO PRIĖMIMAS IR PRIEŽIŪRA

28. Pedagogų etikos kodeksas priimtas Įstaigos Mokytojų tarybos susirinkime atviru balsavimu ir tvirtinamas direktoriaus įsakymu.
29. Pedagogų etikos kodekso priežiūrą vykdo Etikos komisija, kurią sudaro nariai, išrinkti Mokytojų ir pagalbos mokiniai specialistų (išskyrus psichologus) metodinės grupės pasitarime atviru balsavimu 3 metams. Kandidatus siūlyti gali visi pedagogai. Išrenkami daugiausia balsų gavę pedagogai.
30. Etikos komisijos pagrindinės funkcijos yra etikos kodekso vykdymo priežiūra,

pedagogų ginčų, nesutarimų nagrinėjimas bei moralinio poveikio priemonių taikymas.

31. Į Etikos komisiją gali kreiptis bet kuris bendruomenės narys. Jo prašymas išnagrinėjamas per 2 mėnesius Etikos komisijos posėdžiuose, kuriuos kviečia šios komisijos pirmininkas. Komisijos pirmininką renka komisijos nariai atviru balsavimu. Etikos komisija gali taikyti moralinio poveikio priemones.

VII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Pedagogų etikos kodeksas projektas svarstomas viešai, siekiant, kad jis būtų priimtas kaip įsipareigojimas, o ne įpareigojimas.

33. Patvirtintas kodeksas skelbiamas Įstaigos internetinėje svetainėje.

34. Pedagogai įsipareigoja gerbti kodekso nuostatas ir rūpintis jo veiksmingumu.

35. Pedagogai privalo vadovautis šiuo kodeksu. Laikytis jo reikalavimų yra kiekvieno pedagogo pareiga ir garbės reikalas.

36. Šio kodekso vykdymo priežiūrą atlieka Įstaigos Etikos komisija.

37. Kodeksas, priimtas kaip Įstaigos pedagogų bendruomenės sutarimas dėl tam tikrų vertybinių elgesio nuostatų, turi palaikyti etinį susirūpinimą, skatinti svarstyti, diskutuoti etinius klausimus ir jų sprendimo būdus.

38. Už pedagogų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės.